

VISI LIETUVOS ŽEMĖS ŠVENTIEJI, MELSKITE DIEVĄ UŽ MUS!

STAČIATIKIŲ LIETUVA

Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios laikraštis

2023 m. rugsėjis Nr. 10

www.orthodoxy.lt

facebook.com/orthodoxy.lt

Virš statomos šventovės iškilo kryžius

► Metropolitai Inokentijus pašventino iškėlimui virš šv. Tichono šventovės kupolo parengtą kryžių. Po to visi susirinkusieji galėjo pagarbiai jį pabučiuoti. Jolitos Seredaitės nuotr.

Baigiantis liepai Šalčininkuose įvyko didelės kryžiaus iškėlimo ant statomos šventovės, skirtos šv. Tichono garbei, iškilmės. Kryžių pašventino Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios vadovas, metropolitai Inokentijus. Jis celebravo ir Dieviškąją Liturgiją.

Likus nedaug laiko iki šių iškilmų į statomą šventovę buvo atgabenta Mikniškių stačiatikių bendruomenės dovana - ikonostasas, buvęs Joano Kronštatiečio koplyčioje. Šalčininkų šventovėje, skirtoje patriarcho Tichono (jis buvo Vilniaus ir Lietuvos arkivyskupas) garbei, liepos 29 dieną pir-

mą kartą nebuvo likę laisvos vietos dėl tikinčiųjų gausos: daug žmonių atvyko iš kitų parapijų, esančių įvairiose vietovėse. Be to, dalyvavo savivaldybės atstovai ir vietos katalikų parapijos klebonas. Nors pamaldos vyko tarp plikų sienų, bet itin pakiliai. Liturgiją koncelebravo Vilniaus apskrities dekanas, igumenas Benjaminas (Savčicas) bei kunigai Olegas Pristavko (Šv. Tichono parapijos klebonas), Olegas Guriliovas, Konstantinas Lazukinas, Sergijus Ivanovas - Pankovas; diakonai - Konstantinas Pankrašovas ir Georgijus Vika.

Pasibaigus Liturgijai buvo at-

likta šv. hierarcho Tichono pašlovavimo apeiga (šio šventojo garbei bus pašventinta Šalčininkų cerkvė). Po to, vadovaujant metropolitui Inokentijui, buvo šventinamas iškėlimui parengtas kryžius. Pašlaksčius jį švęstu vandeniu visi susirinkusieji galėjo prieiti arčiau ir pabučiuoti šią šventenybę. Galiausiai prie šventovės privažiavo pakeliamasis kranas, ir prasidėjo kryžiaus pastatymo darbai. Kryžius iškilo virš šventovės kupolo ir sužibo nutviekstas ryškios saulės spinduliu.

Prieš šventines vaišes Jo Eminencija žmonėms, kurie uoliai darbovosi statant šventovę, įteikė pa-

dėkos raštus ir atminimo dovanas.

Baigtas svarbus šv. Tichono šventovės statybos etapas. Atlikta daug darbų: iškilo pastato karkasas, baigtas stogo dangos montžas, pastatytas kupolas, pašventintas ir iškeltas šventovės kryžius. Tačiau dar liko nemažai darbų, kuriuos teks atlikti. Cerkvė statoma bendromis visų jėgomis, todėl be geradarių paramos neįmanoma išsiversti.

Kiekvienas gali prisidėti prie šios šventovės statybos pervesdamas savo auką parapijai. Tai galima padaryti pasinaudojus šiais rekvizitais: Šalčininkų šv. Tichono parapija, LT09401004440000827.

Atkeliaus šventenybė

2 psl.

Platus interviu

3 psl.

Kalendoriaus problema

5 psl.

Apie ganytojo tarnystę

6 psl.

Bažnyčios naujienos

7 psl.

► Statoma šventovė pirmą sykį prigužėjo tikinčiųjų. Pamaldose dalyvavo svečiai iš aplinkinių parapijų. Jolitos Seredaitės nuotr.

ISSN 2783-7173

9 772783 717000

Dievo Motinos meilės mums neįmanoma nusakyti žodžiais

Vilniaus ir Lietuvos metropolitas INOKENTIJUS

Brangūs broliai ir seserys Kristuje!

Jūs visi puikiai žinote, kad rugsėjo 14 dieną, mes, stačiatikiai, pradėdame naujuosius bažnytinius metus. Tai labai svarbus įvykis visiems, kurie siekia gyventi dvasinį gyvenimą Kristuje.

Neseniai, rugpjūčio 28 dieną minėjome didžiąją Švenčiausios Dievo Motinos Ėmimo į Dangų šventę. Tai yra paskutinė besibaigiančių bažnytinių metų šventė, o netrukus ruošimės švęsti pirmąją didžiąją ateinančių naujų bažnytinių metų šventę - Dievo Motinos Gimimo dieną, kurią minime rugsėjo 21-ąją. Simboliškai gimdami kartu su Nekalčiausiąja Marija bažnytinių metų pradžioje, krikščionis yra kviečiamas gyventi dvylika Dievo jam dovanotų mėnesių, kaip jo išganymui palankų laiką - dirbant tiek dvasiškai, tiek fiziškai, apvalant save nuo nuodėmingų aistrų ir įgyjant dorybių, - kad metus užbaigtų stengdamasis prilygti Švenčiausios Dievo Motinos dvasiniam tobulumui.

Dievo Motinos Ėmimas į Dangų - tai paskutinė Jos didžiojo gyvenimo žygdarbio dėl žmonijos išgelbėjimo diena. Pasak Tradicijos, Švenčiausioji Mergelė žemėje išgyveno šešiasdešimt dvejus metus. Šiandien visi esame pripratę prie Jos šlovės, Jos dvasinės stiprybės, Jos žmogaus protui nesuvokiamos meilės. Mes taip įpratę prašyti ir gauti iš Jos tai, ko prašome, kad pamiršome, jog dabartinė Jos šlovė ir dieviškoji galia yra Jos asketinio gyvenimo žemėje vaisiai. Tie vaisiai gimė dėl gyvo Skaisčiausios Dievo Mo-

► Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios vadovas, metropolitas Inokentijus. Prot. Igorio Rinkevičiaus nuotr.

tinios tikėjimo, dėl Jos meilės Dievui, neįtikėtino nuolankumo ir nesuskaičiuojamų kančių per visą jos žemiškąjį gyvenimą.

Ji ėjo prie savo Sūnaus Kryžiaus nešdama savąjį kryžių dar

gerokai anksčiau iki Jo kentėjimų Golgotoje. Ji kilo ant savo Kryžiaus palaipsniui, visą savo gyvenimą, kol pažadėtasis, Teisiojo Simeono išpranašautas „kalavijas“ pervėrė Jos pačios sielą. Štai šis Jos gyveni-

mo Kryžius ir iškėlė Švenčiausiąją Motiną Mergelę šlovėje į Dangų.

Jos Motiniškosios tarnystės ir užtarimo žygdarbis už visą žmonių - nuodėmingą, puolusią, silpną ir nuolatos reikalaujančią pagalbos bei užtarimo - tęsiasi ir po šlovingo Jos Ėmimo į Dangų.

Mirtis nesugebėjo sulaukyti Jos Skaisčiausio švento kūno, todėl apaštalai po trijų dienų nuriudenę nuo uolos akmenį, rado tik jos laidojimo drobules. Bažnyčia tiki, kad Dievo Motina prisikėlė ir buvo paimta į Dangų pas savo Sūnų ir Dievą. Prisikėlus iš numirusių Švenčiausioji Mergelė tapo viso krikščioniškojo pasaulio Motina. Šventoji Bažnyčia Ją pavadino visų krikščionių Užtārėja.

Prašykime Uoliosios Užtārėjos, kad Ji padėtų mums nešti mūsų kryžių, kurių nešame dėl mūsų pačių sielų išganymo, kreipdamiesi į Ją žodžiais: „O Skaisčiausioji, uoliai melski savo Sūnų ir Dievą, kad Tavo kaimenė būtų išgelbėta nesužeista!“. Šis kreipinys tinka kiekvienam iš mūsų, nes visi esame Jos vaikai.

Švenčiausioji Dievo Motina Marija moko mus nebijoti mirties, laukti jos su džiaugsmu ir viltimi, nes ištikimiausi Jos sekėjai kartu su apaštalu Pauliumi kalbėjo: „Man gyvenimas - tai Kristus, o mirtis - tik laimėjimas“ (Flp 1,21).

Savo Ėmimo į Dangų dieną, Dievo Motina šlovingai pakyla į Dangų, tačiau nepalieka mūsų našlaičiais čia žemėje. Ir netgi jei mes dažnai pamirštame, kad Ji mus įvaikino, kad Viešpats, kabėdamas ant Kryžiaus, per Šventąjį apaštalą Joną pasakė žmonijai -

„štai tavo Motina!“, Ji, skirtingai nei mes, niekada nepamiršta, kad esame Jos vaikai. Ir Ji daro viską, kad mus visus išgelbėtų.

Labai didelę dvasinę reikšmę mums turi didžioji Dievo Motinos Gimimo šventė. Mergelėi Marijai gyvybę suteikė šventieji Jos tėvai - Joakimas ir Ona, kurie ne vieną dešimtmetį buvo nevaisingi. Jos šventųjų tėvų nevaisingumas, kaip aiškina Bažnyčios tėvai, atspindi Senojo Testamento laikų dvasinį neužbaigtumą - ilgesio ir vilties laikotarpį, kai visi laukė Išganytojo Mesijo. Ilgi Šv. Joakimo ir Onos nevaisingumo metai taip pat parodo mūsų daugiametį dvasinį nevaisingumą, apsilėidimą, dvasinį miegą ir mirtį.

„Dėkime visas savo viltis į Dievo Motiną, tikėdami, kad Ji mus išgelbės“

Kiekvienam iš mūsų nepaprastai svarbu suvokti mūsų dvasinio nuopuolio gelmę, savo nuodėmingumą ir nuoširdžiai atgailauti Dievui. Turėtumėme skatinti save pakeisti visą savo gyvenimą, padaryti jį teisingą, malonų Dievui ir Švenčiausiai Jo Motinai. Geriausias to pavyzdys - pačios Dievo Motinos gyvenimas, Jos dvasiniai žygdarbiai, tobulos dorybės, begalinis nuolankumas, nesavanaudiškas atsidavimas ir meilė Dievui. Tai aukščiausias dvasinio gyvenimo Kristuje idealas mums visiems.

Brangūs broliai ir seserys, dėkime visas savo viltis į Dievo Motiną, tikėdami, kad Ji mus išgelbės, nes Jos meilė mums nenusakoma, jokiais žodžiais neišreiškiam.

Amen.

Stebuklingoji Surdegio ikona atkeliaus į Vilnių

Šių metų spalio pradžioje, o tiksliau spalio 7 d., šeštadienį, į Vilnių dar sykių bus atvežta didi Lietuvos stačiatikių šventenybė - Surdegio Dievo Motinos ikona.

Ryte stebuklingoji ikona atkeliaus iš Kauno į Vilnių, Šventosios Dvasios vienuolyno katedrą (Aušros Vartų g-vė, 10), kur, iškilmingo ją sutikus, bus aukojama Dieviškoji Liturgija. Ją celebruos Vilniaus ir Lietuvos metropolitas Inokentijus, o koncelebruos visi Vilniaus ir Lietuvos Bažnyčios dvasininkai.

Po Liturgijos gausiai iš visų šalies kampelių į Vilnių suvažiuosiantys pasauliečiai bei visi Lietuvos dvasininkai stačiatikiai religine procesija šventąjį paveikslą neš nuo Šventosios Dvasios vienuolyno iki Skaisčiausiosios katedros (Maironio g-vė, 14). Ikona ten išbus savaitę, visi norintys galės ją pagerbti, prie jos pasimelsti.

Pasibaigus religinei procesijai, jos dalyvių lauks karšta arbata ir

► Pernai, nešant Surdegio Dievo Motinos ikoną, religinėje procesijoje dalyvavo tūkstančiai žmonių. Aleksiejaus Litvinovo nuotr.

kitos vaisės. Per pastaruosius 20 metų ši šventenybė į Vilnių bus atgabenta antrą kartą. Palaiminus Vilniaus ir Lietuvos metropolitui, pirmą sykį, po daugelio metų, tai buvo padaryta praėjusių metų rudenį.

Surdegio Dievo Motinos ikonos atsiradimas susijęs su Surdegio miesteliu, kuris yra netoli Panevėžio. 1530 metų rugpjūčio

15d., šalia šventovės, ant šaltinio, iš kurio vietos gyventojai sėmėsi vandenį, atsirado ikona. Greta vietos, kur buvo rasta ikona, vėliau buvo įkurtas Surdegio šventosios Dvasios vienuolynas, kurio pagrindine šventenybe tapo ši, gausiais stebuklais išgarsėjusi, ikona. Nuo Antrojo Pasaulinio karo šventojo paveikslas - Kauno Apreiškimo katedroje.

Baigėsi priėmimas į Teologijos kursus

Rugsėjo 1 baigėsi dokumentų priėmimas iš asmenų, norinčių lankyti Teologijos kursus, kurie, palaiminus hierarchui ordinarui, pradeda šįmet veikti Vilniuje.

Paraiškų kiekis pranoko visus lūkesčius: bemaž 90 žmonių panoro mokytis viename iš keturių kursų skyrių: ganytojų, chorinio dirigavimo ir giedojimo, katechezės ir ikonų tapymo. Paaiškėjo, jog populiariausias - choro vadovų ir giedojimo skyrius.

Rugsėjo mėnesį vyks pokalbiai su paraiškas pateikusiais asmenimis, o nuo spalio 1 prasidės užsiėmimai. Jie vyks tiek nuotoliniu būdu, tiek tiesiogiai. Kursų programa rengiama dvejim metams. Dėstys ne tik Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios dvasininkai, bet ir dėstytojai iš Europos dvasinių mokymo įstaigų.

Šio laikraščio 6 psl. skaitykite Teologijos kursų vadovo, Trakų vys-

kupo Ambrosijaus straipsnį apie ganytojo tarnystę bei stojančiųjų į kursus atsakymus.

Metropolitas Inokentijus: Tenu gali Dievo tiesa ir įstatymo teisingumas

Į laikraščio „Stačiatikių Lietuva“ klausimus atsako Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios vadovas, Vilniaus ir Lietuvos metropolitas Inokentijus.

- Jūsų Eminencija, leiskite Jus pasveikinti su indikacijos pradžia - bažnytiniais naujaisiais metais. Ką būtų galima pasakyti, žvelgiant į visus praėjusius metus? Kokie įvykiai pirmiausia išskyla atmintyje?

- Dėkoju už sveikinimą. Savo ruožtu taip pat nuoširdžiai sveikinu visus laikraščio „Stačiatikių Lietuva“ skaitytojus su Bažnyčios naujaisiais metais. Iš visos širdies linkiu, kad Dievas visada būtų mums palankus, o mūsų Išganytojo malonės padėtų mūsų sielų išganymo reikaluose. Tik būkime ištikimi mūsų Viešpačiui Jėzui Kristui ir šventajai Jo Bažnyčiai. Kai dėl praėjusių metų, tai pirmiausia iš atminties išskyla įvykiai, susiję su mūsų Bažnyčios šventenybėmis ir su dvasine dimensija. Tarp jų - stebuklingosios Dievo Motinos Surdegio ikonos atnešimas iš Kauno į Vilnių. Tai buvo padaryta pirmą sykį po daugelio metų, ir šio įvykio dėka tūkstančiai žmonių galėjo pagerbti šventąjį paveikslą ir pasimelsti prie jo.

Sausio mėnesį mes, dalyvaujant dideliame tikinčiųjų pasauliečių būriui ir daugybei dvasininkų, meldėmės prie Aušros vartų Dievo Motinos ikonos, kuriai viena pagarbą reiškia tiek katalikai, tiek stačiatikai. Religinėje procesijoje link Aušros vartų koplyčios ir intencinėse pamaldose prie stebuklingosios ikonos dalyvavo ir mūsų aukštasis svečias - Lenkijos Stačiatikių Bažnyčios atstovas, Liublino ir Chelmo arkivyskupas Abelis.

Prasidėjus pavasariui iš moterų Marijos Magdalietės vienuolyno į Vilniaus Šventosios Dvasios vienuolyną buvo atnešta relikvinė su daugelio šventųjų relikvijų dalėlėmis. Tarp šių šventųjų - apaštalam lygi Marija Magdalietė, šv. hierarchas Lukas (Vojno Jesenecis), šv. palaimintoji Matrona Maskvietė, šv. hierarchas Mitrofan Voronežietis ir kt.

Ši relikvinė dar pabuvojo Klaipeidos, Kauno, Visagino šventovėse, o jos pagerbimo apeigų pabaiga vyko Vilniuje, Skaisčiausiosios katedroje. Visą mėnesį šimtai ir tūkstančiai parapijiečių patyrė dvasinį džiaugsmą: melstis prie šių Dievui įtikusiųjų šventųjų relikvijų.

Baigiantis balandžiui, šventųjų Vilniaus kankinių atminimo dieną, vyko didelė, gausi religinė procesija, skirta Bažnyčios vienybei. Procesijoje dalyvavo visi Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios dvasininkai ir apie tris tūkstančius pasauliečių (dalis jų atvyko į sostinę iš įvairių Lietuvos kampelių). Taip tikintieji parodė savo vieny-

► Pastaruoju metu pagausėjo parapijiečių Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios šventovėse. Iš dalies tai įvyko pabėgėlių iš Ukrainos dėka. Prot. Igorio Rinkevičiaus nuotr.

bę ir maldingai parėmė Motiną Bažnyčią sunkiu Jai metu.

Liepos 26, visų Lietuvos šventųjų pagerbimo dieną, įvyko dvasiškai labai reikšmingas dalykas: šventieji Vilniaus kankiniai, kaip ir pernai, dalyvavo religinėje procesijoje, skirtoje šiai šventei. Šventosios jų relikvijos buvo nešamos aplink šventovę. Tai įvyko antrą kartą po daugelio metų pertraukos. Iki to paskutinė tokia procesija buvo 1915 metais.

Ir galiausiai vienu iš svarbių praėjusių metų įvykių galima pavadinti kryžiaus pašventinimą bei iškėlimą ant Šalčininkų mieste statomos šv. Tichono šventovės kupolo. Pirmą sykį šioje statomoje šventovėje buvo aukojama Dieviškoji Liturgija. Šventė vyko labai pakiliai. Joje dalyvavo daugelio Lietuvos stačiatikių šventovių parapijiečiai, savivaldybės atstovai, vietos katalikų parapijos dvasininkas.

- Kartu metai buvo sudėtingi. Sakykite, ar žaizda, kurią mūsų Bažnyčiai padarė skilimas tebekraujuoja? Ar jau ėmė užsitraukti?

- Ji niekuomet visiškai neužsitrauks. Tai mūsų širdies skausmas, ir mes nenustojame melstis už buvusius mūsų brolius, pasukusius į skaldymo kelią, kuris mirtinai pavojingas jų sieloms. Mes karštai meldžiamės ir už tuos tikinčiuosius, kuriuos skaldytojams pavyko patraukti. Dėkui Dievui, tokių žmonių yra labai mažai. Tai ir suprantama: tikintiesiems, stačiatikiams reikia teisėtų, kanoniškų dvasininkų, o ne

tokių, kurie už sunkius - pabrėžiu - kanoniškus nusikaltimus buvo pašalinti iš dvasininkų luomo. Jų bažnytinės - politinės pažiūros ir reakcija į karą Ukrainoje neturėjo su tuo nieko bendra. Čia vėl, dar sykį, priminsiu, kad ir mes esame prieš šį karą. Ir mes jį smerkiame. Ir mes atjaučiame ukrainiečius. Meldžiamės už juos ir už tai, kad karas kuo greičiau pasibaigtų ir Ukrainos žemėje įsiviešpatautų taika. Tegul tie, kurie suskaldė Bažnyčią, iki savo žemiškojo gyvenimo pabaigos prisimena, kokią baisią nuodėmę jie padarė, ir kad jiems už tai teks atsakyti Dievui. Tačiau kartu vėl ir vėl raginu visus melstis už mūsų buvusius brolius bei už tuos, kuriuos jie patraukė į šį mirtinai pavojingą kelią.

“Ši Parlamento iniciatyva kelia tam tikrą nerimą, nes ne taip seniai, prasidėjus karui Ukrainoje, būtent mūsų Bažnyčia buvo nepelnytai puolama ir kaltinama

- Beje, patys skaldytojai ir tie, kurie juos remia, sako, jog tai nėra joks skaldymas - tiesiog jie perėjo iš vienos savarankiškos Bažnyčios į kitą.

- Aišku, kad turime reikalą su tipišku skėlimu. Jiems kuo aktyviausiai dalyvaujant, kuriama visiškai nauja bažnytinė struktūra. Jie nepasinaudojo teisėta procedūra, numatyta pereinant į kitą bažnytinę jurisdikciją; jie pamynė kanonines taisykles, jie daugybę kartų pažeidė Bažnyčios discipliną ir dvasininko priesaiką. Jie

padarė itin sunkų bažnytinį nusikaltimą - sulaužė priesaiką, todėl ir buvo pašalinti iš dvasininkų. Visi jų veiksmai būdingi skaldytojams. Realus jų neteisėtų darbų vaisius - skilimas Lietuvos stačiatikių bendruomenėje. Tai visiškai akivaizdu kiekvienam nešališkam žmogui.

- Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios šventovėse atsirado nemažai pabėgėlių ukrainiečių. Ar mūsų Bažnyčia skiria jiems kokį nors ypatingą dėmesį?

- Tikrai, praktiškai kiekviename mūsų šventovėje esama pabėgėlių ukrainiečių. Jų dėka mūsų parapijose ženkliai padaugėjo parapijiečių. Be to, Vilniuje, mūsų Paraskevės šventovėje, meldžiasi ukrainiečių stačiatikių bendruomenė. Man palaiminus, jos sielovados ėmėsi kanoninis dvasininkas - iš Charkovo atvykęs ukrainietis. Daugelis parapijų teikia pabėgėliams visokeriopą paramą, įskaitant ir materialią. Tai daroma ir arkivyskupijos lygmeniu. Vilniaus Šventosios Dvasios vienuolynas jau daug mėnesių teikia pastogę ir maitiną žmones, pabėgusius į Lietuvą nuo karo baisių. Tai natūralu krikščioniams, todėl mes nemame, jog apie tai būtina daug kalbėti. Be abejo, karo traumuotiems žmonėms reikia ypatingos globos, ir į tai atsivėlgiame mūsų ganytojiškoje veikloje.

- Daugelis mūsų parapijiečių iš pabėgėlių ukrainiečių tarpo sunerimę dėl Ukrainos Stačiatikių Bažnyčios padėties: gyvendami Ukrainoje jie priklauso šiai Bažnyčiai.

- Dėl šios padėties sunerimę

ir mes. Visose Lietuvos Stačiatikių Bažnyčių šventovėse per kiekvienas pamaldas meldžiamasi už karo Ukrainoje pabaigą ir už kanoninę Ukrainos Stačiatikių Bažnyčią (USB), dabar patiriančią beprecedentę priespaudą. Masiškai ir neteisėtai užgrobiamos USB priklausančios šventovės, draudžiamos religinės procesijos, Bažnyčios hierarchams keliamos baudžiamosios bylos remiantis abejotinais prettekstais. Metropolitas Onufrijus išvartytas iš savo rezidencijos Kijivo Pečerų Lauroje. Imamasi žygių teisiškai uždrausti USB. Pasauliečiai ir dvasininkai patiria spaudimą, kuriuo siekiama priversti juos pereiti į nekانونinę Stačiatikių Bažnyčią Ukrainoje (SBU) - darinį, kurį pripažįsta tik keturios iš penkiolikos savarankiškų Stačiatikių Bažnyčių. Beje, savo nerimą dėl įvykių, susijusių su USB, pareiškė visa grupė hierarchų, vadovaujančių kanoninėmis savarankiškoms Stačiatikių Bažnyčioms, veikiančioms įvairiuose pasaulio kraštuose. Mes taip pat laikome, kad daroma didžiulė skriauda. Didelė dalis pabėgėlių iš Ukrainos, prisijungusių prie mūsų parapijų, - tai žmonės, kurie Tėvynėje lankė USB šventoves. Mes galime paliudyti, kad tai dievoti, pamaldūs ir darbštūs žmonės, savo Tėvynės patriotai.

- Kaip žinome, parlamente pateiktos religinių bendruomenių įstatymo pataisos, numatančios galimybę likviduoti religines bendruomenes, pavyzdžiui, esant tam tikrai grėsmei visuomenės saugumui. Daugeliui mūsų parapijiečių tai sukėlė didelį nerimą, bet Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios vadovybė kol kas niekaip nesureagavo ir nepaskelbė savo pozicijos šiuo klausimu. Ar mums verta nerimauti?

- Mes nepaskelbėme savo pozicijos, nes tikėjome sulaukti dialogo, nuomonių aptarimo. Paprastai svarstant vienokius ar kitokius pasiūlymus keisti įstatymus, priimta konsultuotis su grupėmis žmonių ar susivienijimų, kuriuos liečia siūlomi pakeitimai. Šįkart kalbama apie įvairių konfesijų religines bendruomenes. Bet iki šiol dialogo su mumis nebuvo. Be abejo, minėta Parlamento iniciatyva kelia tam tikrą nerimą, nes ne taip seniai, prasidėjus karui Ukrainoje, būtent mūsų Bažnyčia buvo nepelnytai puolama ir kaltinama. Dėkui Dievui, dabar situacija tapo ramesnė. Kita vertus, gyvename demokratiškoje šalyje, kur gerbiami įstatymai ir žmogaus teisės, kur veikia nepriklausomi teismai. Todėl tikime, kad nugalės Dievo tiesa ir įstatymo teisingumas.

Tęsinys 4 psl.

Metropolitas Inokentijus: Tenugali Dievo tiesa ir įstatymo teisingumas

Tęsinys. Pradžia 3 psl.

Lietuvos Stačiatikių Bažnyčia, atstovaujama Lietuvos Stačiatikių Arkivyskupijos - tai tradicinė Lietuvos religinė organizacija su giliomis istorinėmis šaknimis Lietuvoje. Absoliuti dauguma jos narių - Lietuvos piliečiai. Mes kasdien, visose šventovėse, per visas pamaldas, meldžiamės už Lietuvos žmones, jos valdžią ir kariuomenę, o per valstybines šventes vyksta specialios, joms skirtos, intencinės pamaldos. Karaliaus Mindaugo karūnavimo ir Lietuvos himno Dieną Vilniaus Skaisčiausiosios katedros choras kartu su visa šalimi tiesioginiame eteryje giedoja Lietuvos himną.

Mes - Stačiatikybę išpažįtantys žmonės, mūsų Bažnyčios nariai - esame atsidavę Lietuvos valstybei, ištikimi jai; mes vykdomė jos įstatymus, gerbiame tautos tradicijas. Mūsų parapijiečiai įneša deramą indėlį į Lietuvos valstybės raidą bei jos gerovę. Be abejo, valdžios struktūros gali savaip žvelgti į religinio gyvenimo plėtrą mūsų šalyje. Mes tai suprantame. Tačiau esame tikri dėl vieno: visi mes, be išimties, norime, kad visuomenė būtų stabili ir mūsų šalies raida vyktų ramiai, tolygiai. Mes taip pat esame tikri, kad mūsų religinė bendruomenė nekelia jokios grėsmės visuomenės saugumui. Aš jau ne sykį sakiau, kad

mes norime būti sąžiningi ir atviri tiek Dievui, tiek Lietuvos valstybei. Mano nuomone, nėra jokios, net aštriosios problemos, kurios nebūtų galima išspręsti pasitelkus dialogą ir esant abipusiam suinteresuotumui bei gerai valiai.

- Kokie įvykiai mūsų laukia pradedusiais bažnytiniais metais? Kas yra numatyta?

- Jau spalio mėnesį vėl įvyks dvasiškai labai reikšmingas dalykas: spalio 7 į sostinę vėl atkeliaus Surdegio Dievo motinos ikona, kuriai tikintieji reiškia itin dide-

lę pagarbą. Ikona bus atvežta iš Kauno į Vilniaus Šventosios Dvasios vienuolyną; ten vyks Dieviškoji Liturgija. Po jos religinė procesija perneš stebuklingąjį paveikslą į Skaisčiausiosios katedrą, ir visi norintieji savaite galės prie jo melstis.

“Visi mes, be išimties, norime, kad visuomenė būtų stabili ir mūsų šalies raida vyktų ramiai

Atskirai verta pakalbėti apie Teologijos kursus, kurie pradeda veikti spalio pirmą dieną. Lietuvos Stačiatikių Bažnyčiai

šie kursai yra nepaprastai svarbūs. Į juos užsirašė labai daug žmonių - kur kas daugiau nei mes tikėjome. Tai turi būti aktinas mums jausti dar didesnę atsakomybę žmonėms ir Bažnyčiai. Tikiuosi, kad naujaisiais metais Teologijos kursai taps neatskiriama mūsų Bažnyčios gyvenimo dalimi. Be abejo, gyvenimas yra įvairus. Bet, pradedamas naujus bažnytinis metus, aš dabar norėčiau akcentuoti minėtus du svarbius įvykius, nors dar daug ką teks atlikti Bažnyčios labui ir mūsų Viešpaties bei Išganytojo Jėza Kristaus garbei.

Maksimas ROGALSKI

Klausimai kunigui: Labai gėda. Kaip atgailauti?

[parapijiečių klausimus atsako Šventosios Dvasios vienuolyno katedros kunigas Olegas ŠLIACHTENKO

- Koks Bažnyčios požiūris į sergančių naminių augintinių užmigdymą, kuomet gyvūnas kankinasi, o gydymas neveiksmingas ir jau nėra jokių galimybių jam padėti?

Marija

- Gerbiamoji Marija, nesu tikras, kad Bažnyčia yra specialiai išreiškusi požiūrį į sergančių gyvūnų užmigdymą. Pasakysiu savo nuomonę. Užmigdyti dėl ligos besikankinantį gyvūną - ne tas pats, kas žmogaus eutanazija. Dalykas tas, kad gyvūno siela skiriasi nuo žmogaus sielos. Žmogaus siela yra nemari, ji sukurta pagal panašumą į Dievą (Pr 1, 26). Tuo ji skiriasi nuo gyvūno sielos. Žvelgiant iš amžinybės perspektyvos žmogaus ligos, kančia ir pati mirtis nėra beprasmiškos. Apie gyvūno kančias to negalima pasakyti, todėl, kai jis nepagydomai serga ir neįmanoma jam padėti, užmigdyti jį, kad nesikankintų, nebus nuodėmė.

- Per šventę buvau cerkvėje, padėjau senutei nupirkti žvakių

ir jas pastatyti, panešiau jos rankinę. O ji atsidėkodama davė saldinių ir mažą popierinę ikoną. Namuose papasakojau apie tai mamai, o ji pasakė, kad šventovėje nieko negalima iš ko nors imti, nes man taip gali pakentti. Ar tai tiesa?

Tatjana

- Brangioji Tatjana, tai, ką jums pasakė mama - klasikinis prietaras, kuris dar ir teršia Bažnyčios vardą. Be abejo, esama visokių žmonių, skirtingai mąstančių ir turinčių įvairių paskatų. Tačiau baimė iš ko nors ką nors paimti, ypač šventovėje, yra aiški tamsos dvasių suktybė, kuria siekiama suklaidinti, „jei tai įmanoma, net išrinktuosius“ (Mt 24, 24). Joks žmogus negali gyventi be abipusių ryšių su kitais asmenimis. Pasakyta: „negera žmogui būti vienam“ (Pr 2, 18). Mūsų meilė negali reikštis be sąveikos su žmonėmis. Meilė ir gailėstingumas reiškiasi ne tik tuo, kad mes kam nors ką nors duodame: pinigų, daiktų, dėmesio ir t.t. Šie jausmai reiškiasi ir tuo-

met, kai ką nors priimame iš kitų. Kad jūsų jau visai niekas netrikdytų, priėmę ką nors iš nepažįstamo žmogaus pasimelskite už jį, padėkokite Dievui ir paprašykite jam malonių.

- Mano nuodėmklausys palaimino kraustytis, bet vyras kategoriškai nesutinka to imtis. Yra objektyvių priežasčių keltis į kitą vietą, bet situacinis nepaiso nei jų, nei tėvelio palaiminimo. Ką daryti?

Jelizaveta

- Brangioji Jelizaveta. Šiaip jau to derėtų paklausti Jūsų nuodėmklausio, nes jis jus palaimino. Bet sykį kreipėtės, pasistengsiu atsakyti. Manau, kad šioje situacijoje dvasios tėvo palaiminimas nėra nurodymas veikti. Nemanau, kad jis turėjo omenyje, jog būtinai turite daryti tai, kam jis palaimino, net jeigu šeimoje įvyks toks atotrūkis. Veikiausiai jo palaiminimas - tai malda linkint sėkmės, jeigu nuspręsite persikraustyti. Šiaip ar taip, jis tikrai negali nurodyti jūsų vyrui kraustytis prieš jo valią. Tad manau, jog jums vertėtų kreiptis į nuodėmklausį ir paprašyti jo paaiškinimų.

- Prieš mėnesį vyras pareiškė norįs skirtis - mat jo jausmai išblėso. Bandžiau įkalbėti nuvažiuoti pas tėvelį, kuris mus tuokė, bet jis atsakė, paaiškinęs, kad jam nereikia jokių moralų. Patarkite, kaip ir kam melstis ir apskritai, ar verta kovoti esant tokioms aplinkybėms?

Nina

- Gerbiamoji Nina, labai jus atjaučiu dėl jūsų bėdos. Tačiau prievarta vyro nesulaikysi. Žinoma, belieka melstis. Galima melstis prašant meilės gausini-

mo, prašant suteikti daugiau proto, galima ir tiesiog skaityti kanoną Švenčiausiajai Dievo Gimdytojai, kuris skaitomas apėmus dvasiniam skausmui ir „kitomis aplinkybėmis“. Dar galima kasdien melstis Jėzaus malda, papildant ją savais žodžiais. Svarbiausia - melstis susikaupus ir iš visos širdies linkint vyrui išganyto ir paprotinimo. Net jeigu jis pradės skyrybas. Tesustiprina jus Dievas.

- Aš buvau katalikas, bet sudidomėjau Stačiatikybe. Vienas seminaristas apie ją man daug papasakojo internete, ir aš padariau išvadą, kad Stačiatikių Bažnyčia tradiciškesnė ir labiau man tinka. Jau dalyvavau Liturgijoje, vieną kartą atlikau išpažintį, bet priimti Švenčiausiųjų Slėpinių dar, aišku, negalėjau. Kaip tapti stačiatikiu ne tik širdyje, bet ir oficialiai, Bažnyčioje? Prašau paaiškinti.

Ignas

- Gerbiamasis Ignai, manau, jog neverta atskirti tapimo stačiatikiu „širdyje“ nuo tapimo juo „oficialiai“. Be abejo, esama tam tikrų „išorinių“ tapimo Bažnyčios nariu procesų, bet jie negali vykti atsietai nuo širdies. Kai tikėjimas neapėmęs visos sielos, tie procesai tėra formalumas, o ne tikras susivienijimas. Todėl pas mus ir nėra to, kas būdinga pasaulietiškomis sistemoms - „oficialios“ iniciacijos. Neįmanoma būti stačiatikiu ir kartu nepriklausyti Bažnyčios kūnui. Įėjimo į Bažnyčią slėpinys - tai „jaugimo“, išsiskiepėjimo į Kristaus vynmedį slėpinys.

Dabar atsakysiu į jūsų klausimą. Bažnyčioje nuo seno esama grįžimo į Vieną, Šventą Visuotinę Bažnyčią slėpinio. Apie visa tai bei apie kitas detales

jums būtinai papasakos dvasininkas, į kurį kreipsitės norėdamas, kad jūsų troškimas būtų įgyvendintas.

- Man 16 metų, aš einu išpažinties, bet vis niekaip negaliu išpažinti vienos nuodėmės - man gėda. Kaip susikaupti ir išdrįsti?

Artūra

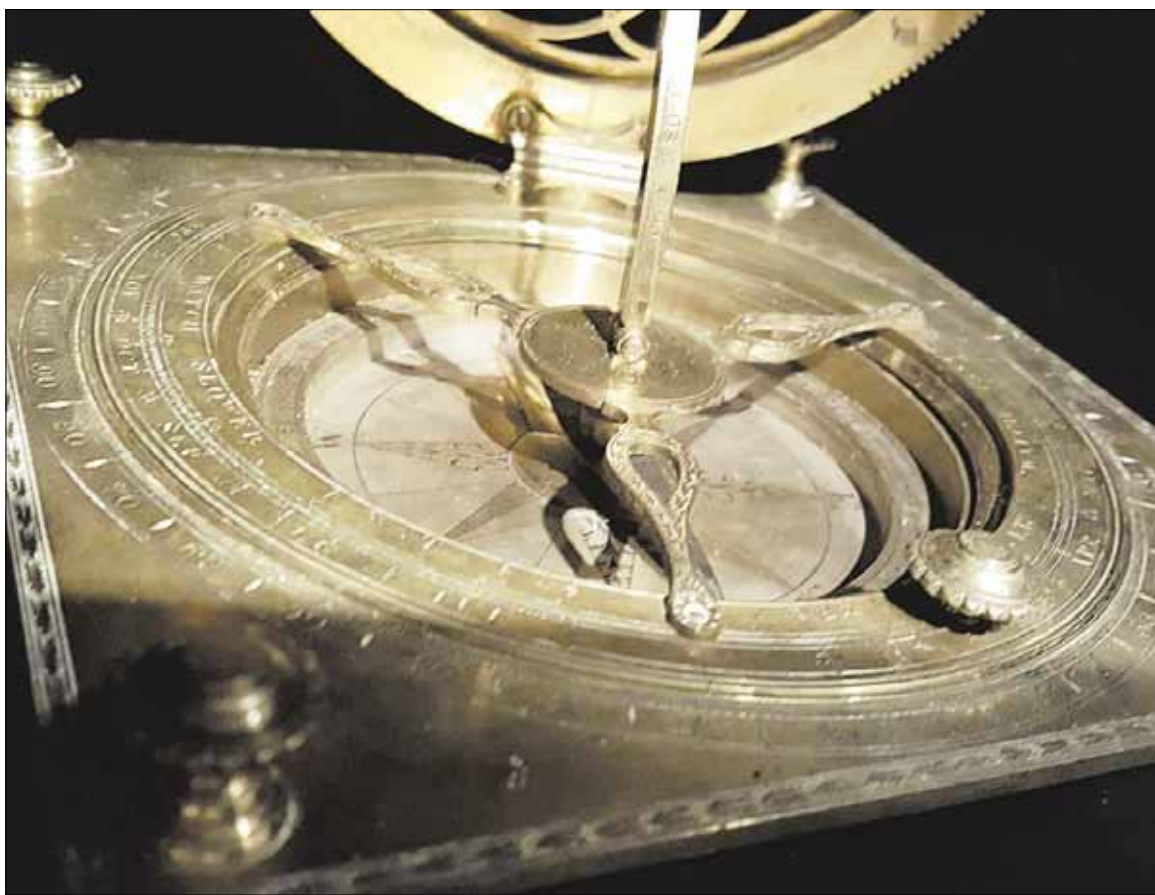
- Brangusis Artūrai, aš pažįstamas su žmonėmis, kurie nedrįso kreiptis į gydytoją dėl savo ligų. Žinome, jog negydančios ligos ji „išišaknija“ organizme, paūmėja, tampa chroniška ir net nepagydoma. Kalbant apie somatines (kūno) ligas tai baigiasi ankstyva, belaike ir kankinančia mirtimi. Tai, kas nutinka kūnui, yra įvaizdis to, kas laukia sielos. Ir nuodėmė, kuri yra nelyginant sielos liga, joje išišaknija, išsikeroja, slopindama ir iškreipdama gerus žmogaus bruožus. Ši neganda gali tapti chroniška (pavirsti aistra ir net nepagydoma (įkvėpti neveltį), o nepagydoma dvasios liga tolygi dvasinei mirčiai. Kan jums, būnant 16 metų amžiaus tokios perspektyvos? Jūsų sutrikimas - tai nederanti, apgaulinga gėda. Tai Adomo išgastis. Ji nusigandęs pasislėpė „tarp sodų medžių“ (Pr 3, 8-10). Tikroji gėda turi vesti pas Gydytoją. I dvasininkas išpažintį išklauso ne tam, kad jus teistų ar kad pasijuoktų iš atgailaujančiojo. Jis pirmiausia regi jūsų atgailą ir norą taisyti. Ir džiaugiasi tuo. Na, bet jeigu jau labai nedrąsu galite savo nuodėmę parašyti ant popieriaus ir atsinešti, kai einate išpažinties.

Klausimus galima siųsti ir dėkoti įprastu arba elektroniniu paštu, arba per Vilniaus ir Lietuvos vyskupijos Facebook puslapį

Tvirtai laikykimės Bažnyčios Tradicijos

Buvę Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios dvasininkai, pašalinti iš kunigystės luomo, kuriems Jo Šventenybė Patriarchas Baltramiejus tariamai sugrąžino buvusį statusą, paskelbė, kad pereina prie naujojo liturginio kalendoriaus, kaip įprasta Konstantinopolio Patriarchate, t. y. prie tvarkos, kuri Stačiatikių bažnyčioje pasirodė XX a. pirmajame ketvirtyje. Būtent tuo metu Jo Šventenybė Patriarchas Meletijus įvedė kalendoriaus reformą, kurios metu Konstantinopolio Patriarchatas, o vėliau ir kai kurie kiti Patriarchatai perėjo prie vadinamojo naujojo stiliaus. Tačiau nemažai Patriarchatų tam griežtai pasipriešino.

Rusijos stačiatikių Bažnyčioje, patyrusioje bedieviškos valdžios įtaką, taip pat buvo bandoma pereiti prie naujojo stiliaus. Tačiau kilo didžiulis pasipriešinimas, ši naujovė tikinčiųjų buvo ignoruojama, buvo atsisakoma paklusti ją palaikančiai Bažnyčios vadovybei. Išmintingasis Jo Šventenybė Patriarchas Tichonas, nepaisydamas valdžios spaudimo, išleido įstatymą naują panaikinti. Todėl Rusijos Ortodoksų Bažnyčioje ir kitose - Jeruzalės, Gruzijos, Serbijos, Lenkijos, Makedonijos Bažnyčiose tebegalioja Julijaus liturginis kalendorius (senasis stilius).

Taip pat daug ką parodo ir labai didelę dvasinę reikšmę turi tai, kad Šventajame Atono kalne išsaugotas senasis stilius, nors, kaip žinome, jis yra Konstantinopolio Patriarchato jurisdikcijoje. Kodėl ten, kur ypač rūpestingai

saugoma senoji Bažnyčios Tradicija, kur Viešpats atsiunčia nuostabių dieviškos išminties šventuosius tėvus, tikrus krikščioniškojo tikėjimo šviesulius, apie jokių Bažnyčios kalendoriaus pakeitimus nenorima net girdėti? O

juk Atonas visiems krikščionims yra ryškiausias tikėjimo, pamaldumo ir bažnytinio gyvenimo tvarkos pavyzdys.

Čia, Atone, yra giliai įsišaknijusi bažnytė sąmonė, leidžianti tvirtai laikytis senosios Tradicijos, kurią

mums paliko šventieji tėvai. Tai ir yra raktas į visų šiuolaikinių problemų sprendimą, čia turime ieškoti apsaugos, nuo visų įvedamų naujovių, kurios ateina iš šio pasaulio, pasaulio, „glūdinčio blogyje“, kuriame mūsų neramiais laikais vis sparčiau tolsta nuo Kristaus ir Jo Bažnyčios. Vyksta visko ir visų siaubingas supasaulėjimas, vis labiau ir labiau nyksta bažnytinė sąmonė. Žmonės tampa dvasiškai silpnesni, o pražūtingos šio pasaulio idėjos vis labiau užvaldo žmonių protus. Praradę dvasinę orientaciją, jie blaškosi bandydami rasti išeitį ir būti šiuolaikiški, tačiau nesuvokia, kad taip jie dar labiau patenka į dvasinę vergiją, nuodėmės vergiją, kuri kėsina į žmonių sielas.

Mes, krikščionys, pamirštame, kad šis pasaulis ne amžinas, kad Kristaus Karalystė - ne iš šio pasaulio, kad mes, „mažoji kaimenė“, turime tvirtai laikytis senosios Bažnyčios Tradicijos, būti ištikimi Kristui, išlaikyti Stačiatikių Bažnyčios vienybę, skelbti Dievo tiesą visam pasauliui, nepasiduoti šio pasaulio įtakai, visiems būti pavyzdžiu gyvenimo Kristuje, su kuriuo susivienyti turime stengtis kiekvienas, nes Jis yra „Kelias, Tiesa ir Gyvenimas“!

Laikraščio „STAČIATIKIŲ LIETUVA“ redakcija

BAŽNYTINIS KALENDORIUS. RUGSĖJIS

PIRMADIENIS	ANTRADIENIS	TREČIADIENIS	KETVIRTADIENIS	PENKTADIENIS	ŠEŠTADIENIS	SEKMADIENIS
LIETUVOS ŠVENTŪJŲ PAGERBIMO DIENOS: 8 Šv. išpažinėjas, protjerėjus Romanas Medvedis 10 Šv. vienuolis Teodoras, kunigaikštis Ostrogiskis 18 Šv. kankinys, vienuolis Atanasas, Bresto igumenas 29 Šv. hierarchas Kiprijonas, Kijivo, Lietuvos ir Visos Rusijos metropolitas			7 Šv. apaštalo Baltramiejaus relikvijų perkėlimas (VI a.). Šv. apaštalas iš 70-ies Titas, Kretos vyskupas (I a.).	8 Švenčiausiosios Dievo Gimdytojos Vladimiro ikonos Sutikimas. Šv. išpažinėjas Romanas Medvedis (1937 m.).	9 Šv. vienuolis Pimenas Didysis (apie 450 m.). Šv. kankiniai, Kijivo Pečerų vienuoliai Kukša ir Pimenas pasninkautojas, Artimosiose olose (po 1114 m.).	10 14-ta savaitė po Sekminių. Šv. vienuolis Teodoras, kunigaikštis Ostrogiskis (1446 m.).
11 Šv. pranašo, Viešpaties Pirmtako ir Krikštytojo Jono nukirsdinimas. <i>Pasninkas.</i>	12 Šv. teisią kunigaikščio Aleksandro Neviečio relikvijų perkėlimas (1724 m.).	13 Švenčiausiosios Dievo Gimdytojos garbingosios juostos patalpinimas šventovėje (395 – 408 m.).	14 Šv. vienuolis Simonas Stulpininkas (459 m.) ir jo motina Morta (apie 428 m.).	15 Šv. kankinys Mamantas (275 m.), jo tėvas Teodoras ir motina Rufina (III a.).	16 Šv. kankinys, hierarchas, Nikomedijos vyskupas Antemas ir su juo kankiniai Teofilus (diakonas), Daratijus ir kiti (302 m.).	17 15-ta savaitė po Sekminių. Šv. kankinys, hierarchas, Didžiosios Antiochijos vyskupas Vavila ir kiti (251 m.).
18 Šv. kankinys, vienuolis Atanasas, Bresto igumenas.	19 Arkangelo Mykolo stebuklo, IV a. įvykusio Koloosuose, Prisiminimas (Vietovė gavo „Chonų“, t.y. „Aizos“ pavadinimą).	20 Švenčiausiosios Dievo Gimdytojos Gimimo Prieššventė. Šv. kankinys Sozontas (apie 304 m.).	21 Švenčiausiosios mūsų Valdovės, Dievo Gimdytojos ir visada Mergelės Marijos Gimimas.	22 Švenčiausiosios Dievo Gimdytojos Gimimo Pošventė Šventieji ir teisieji Joakimas ir Ona.	23 Šeštadienis prieš Kryžiaus Išaukštinimą. Šv. kankinės Minodora, Mitrodora ir Nimfodora (305 – 311 m.).	24 16-ta savaitė po Sekminių, prieš Kryžiaus Išaukštinimą. Šv. vienuolė Teodora Aleksandrietė (474 – 491 m.).
25 Švenčiausiosios Dievo Gimdytojos Gimimo šventės Atbaiga. Šv. kankinys, hierarchas Autonomas Italietis, Bolu vyskupas (313 m.).	26 Kristaus Prisikėlimo šventovės Jeruzalėje atnaujinimo ir pašventinimo (335 m.) Prisiminimas. Garbingojo ir Gaivinančio Viešpaties Kryžiaus Išaukštinimo prieššventė.	27 Garbingojo ir Gaivinančio Viešpaties Kryžiaus Išaukštinimas visam pasauliui. <i>Pasninkas.</i>	28 Kryžiaus Išaukštinimo Pošventė. Šv. didysis kankinys Niketas (apie 372 m.).	29 Šv. didžioji kankinė, šlovingoji Eutemija (304 m.). Šv. hierarchas Kiprijonas, Kijivo, Lietuvos ir Visos Rusijos metropolitas (1406 m.).	30 Šeštadienis po Kryžiaus Išaukštinimo. Šv. kankinės Fideja (Tikejimas), Spėja (Viltis), Caritas (Meilė) ir jų motina Sofija (137 m.).	1 SPALIS 17-ta savaitė po Sekminių. po Kryžiaus Išaukštinimo. Šv. hierarchas Eumenas, Gortino vyskupas (VII a.).
2 SPALIS Šv. kankiniai Trofimas, Sabatijus, Dorymedonas (276 m.).	3 SPALIS Šv. didysis kankinys Eustakas Plakidas, jo žmona Teopistė, jų sūnūs Agapijus ir Teopistas (apie 118 m.).	4 SPALIS Garbingojo ir Gaivinančio Viešpaties Kryžiaus Išaukštinimo šventės Atbaiga. Šv. apaštalas iš 70-ties Kvadratas (130).	Šventė Pasninkas		TITULO ŠVENTĖS: 12 Šv. teisią kunigaikščio Aleksandro Neviečio garbei pašventos Vilniaus, Kybartų, Užsalių, Anykščių, Rokiškio šventovės 19 Arkangelui Mykolui (rus. Michailui) pašventos Vilniaus, Šilutės šventovės 21 Švenčiausiosios Dievo Gimdytojos Gimimo garbei pašventos Trakų ir Raguvos šventovės 30 Šv. kankinėms Fidejai (rus. Verai), Spėjai (rus. Nadieždai), Caritas (rus. Liubovėi) ir jų motinai Sofijai pašvesta Klaipėdos šventovė	

Už Bažnyčios ribų nėra gyvenimo: tėra vieni Dievo namai, ir niekas negali kur nors kitur, be Bažnyčios, išsigelbėti.
 Šv. kankinys, hierarchas Kiprijonas Kartagenietis

Ganytojo tarnystė: sunki našta ar lengvas jungas?

Trakų vyskupas AMBROSIJUS

Palaiminus Vilniaus ir Lietuvos metropolitui Inokentijui, šįmet Lietuvoje rengiami stačiatikių Teologijos kursai. Vienas svarbiausių šių kursų skyrių - ganytojiškasis. Juk būtent būsimiesiems ganytojams, ėmus tarnauti, teks didžiausia atsakomybė.

Katechizatoriai rengia žmones, norinčius dalyvauti Slėpiniuose, bei padeda susivokti tikėjimo dalykuose. Ikonų tapytojais kuria ikonas, puošiančias šventoves ir tikinčiųjų būstus, giesmininkai ir chorų vadovai talkina dvasininkams, atliekančiams apeigas, pripildo šventoves dieviškųjų giesmių garsais. Bet būtent dvasininkai pašaukti apreiškinti paties Kristaus paveikslą pasiaukojančios tarnystės, kupinos meilės Dievui ir žmonėms, dėka. Nenuostabu, kad viena tikinčioji, Švenčiausiosios Trejybės Sergijaus Lauroje stebėdama, kaip šventovėje išpažintį priima garsus dvasios tėvas, archimandritas Kirilas (Lavrovas), išvydo, jog prie analojaus stovi pats Kristus ir sako atgailaujančiajam nuodėmių išrišimo maldą.

Pjūtis didelė, o darbininkų mažai

Mūsų šalyje krikščionių stačiatikių - tūkstančiai, o dvasininkų - ne daugiau nei šimtas. Ir ne visi šie Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios klero nariai yra kunigai, be to, ne visi sukaupę pakankamai ganytojo tarnystės patirties. Juk ganytojams tenka imtis įvairios veiklos. Tik labiausiai patyrusieji gali deramai viską atlikti: aukoti Liturgiją, teikti patarnavimus bei Sakramentus, rengti jiems parapijiečius, be to, rūpintis socialine tarnyste parapijoje, jos ūkine veikla, o kur dar ganytojo darbas su vaikais, paaugliais, parapijiečių sielovada, jų dvasinio gyvenimo puoselėjimas, pamokslautojo veikla. Kiekvienas dvasininkas - esantis ir būsimas pasižymi skirtingais gebėjimais bei polinkiais atlikti tą ar kitą ganytojo pareigą. Skiriasi ir jų parngimas šiai tarnystei bei sukaupta patirtis. Bet, ko gero, svarbu net ne tai, ką būtent daro ganytojas, o tai, kokia jo dvasios būklė ir koks jo nusiteikimas, kokios dorybės ir kokius ganytojo

bruožus atskleidžia jis atlikdamas šią atsakingą tarnystę Dievui ir žmonėms. Galiausiai, kaip jis pats keičiasi tarnaudamas. Pasak šv. vienuolio Paisijaus Atoniečio, net jeigu kunigas dar nepasiekė dvasinių aukštumų, jis vis tiek padeda žmonėms jam suteikta dvasininko galia. Visgi, dvasiškai tobulėdamas, padės labiau. Todėl tikras dvasininkas, jausdamas atsakomybę už ganomuosius ir norėdamas jiems pasitarnauti, neturėtų tenkintis privalomomis maldomis; jam reikia stengtis tobulėti, dvasiškai dirbuotis „viršijant normą“, kad visada turėtų tam tikrą „maldingumo santaurpą“, moko šv. Paisijus. Dvasininkui privalu sukaupti savo dvasinę patirtį, kuri jam pasitarnaus nurodant parapijiečiams teisingą kelią, nes jis pats jį bus įveikęs. Be to, kaip tiksliai pažymi šv. vienuolis Paisijus Atonietis, dvasinė saviaukla kartu yra tylus darbas su mūsų artimuoju, nes geras pavyzdys savaime yra iškalbingas.

kintieji. Kokiais bruožais turi pasižymėti nūdienos ganytojai? Šių bruožų daug, nes ganytojai atlieka atsakingą ir, kaip minėtą įvairių tarnystę. Šventojo Paisijaus Atoniečio nuomone, dabar žmonės iš dvasininko nori sulaukti dviejų dalykų: kad jis nebūtų naudžius ir kad mylėtų žmones. Abu šie bruožai apibūdina ganytojo tarnystės esmę. Ją tiksliai išreiškė ir didis nūdienos išpažinėjas, metropolitas Antonijus (Bliumas) savo pokalbyje su ganytojais. Jis sakė: „Ganymas - ne amatas, ne „technika“, ne vadovavimas, ne viešpatavimas, o būtent pasiaukojantis, „švelnus“ tarnavimas. Atlikdamas šią tarnystę ganytojas neturėtų pamiršti, jog jis tai daro Paties Kristaus malonės dėka. Būtent Kristus yra Vienas Ganytojas, didysis „avių Ganytojas“ (Žyd 13, 20). Jis yra Vienintelis visos kūrinių Ganytojas ir, Dievui davus, visus išganyt - nuves į Dangaus Karalystę“.

šiuo žmogumi jam gyvenant, iki šiol negali pamiršti jo mylinčio skvarbaus žvilgsnio, tarsi permelkiančio sielos gelmę, jo gebėjimo dėkoti Dievui už Jo malonę, taip pat senolio meilės, kuria alsavo kiekvienas tėvo Nikolajaus žodis ir veiksmas. Daugelis iš dabartinių parapijiečių, besilankančių mūsų šventovėse, bei vienuoliai (ir kiti vienuolynų gyventojai) pamena ir archimandritą Leonidą (Gaidukevičių). Jis nemažai pasidarbavo atlikdamas Šventosios Dvasios vienuolyno vietininko ofciją. Jo pastangų dėka buvo papuošta šio vienuolyno šventovė ir ne tik ji, nes jis rūpinosi ir vienuolyno brolių sielomis, ugdydamas jų dorybes. Be to, vėliau, iki gyvenimo pabaigos, Jis buvo Mikniškių stačiatikių bendruomenės nuodėmklausys. Jis buvo mylintis tėvas vienuolių, o po to - Mikniškių tikinčiųjų šeimai. Nuolankumas ir meilė, kuria tėvas Leonidas pasižymėjo paskutiniaisiais gyvenimo metais,

► Dvasios tėvai bendrauja: Vilniaus Eufrosinijos šventovės klebonas, protojerėjus mitroforas Vladimiras Rinkevičius (vyresnysis), Vilniaus Nikolajaus šventovės garbės klebonas, protojerėjus mitroforas Vasilijus Novickis ir Mikniškių Liūdinčiųjų Džiaugsmo šventovės klebonas, protojerėjus Georgijus Gaidukevičius.

Aleksiejus Litvinovo nuotr.

Aš - gerasis ganytojas

Šiuos Evangelijos žodžius kiekvieną sykį girdime per Rytinę, kuomet Stačiatikių Bažnyčia itin pagerbia vieną iš šventųjų ganytojų, daug nuveikusių Bažnyčios labui. Koks turi būti tikras ganytojas, kiekvienam mūsų parodė pats Viešpats Jėzus Kristus savo pavyzdžiu. Minėti Gelbėtojo žodžiai kiekvieną krikščionį verčia susimąstyti, nepriklausomai nuo to, ar jis dvasininkas, ar pasaulietis. Juk visi esame siunčiami į pasaulį skelbti Kristų, liudyti amžinąjį gyvenimą, vesti kitus į Dangaus Karalystę. Taip, Kristaus žodžiai pirmiausia skirti dvasininkijai, bet kartu ir „karališkajai kunigystei“ (1Pt 2, 9), o tai - visi ti-

Gerieji ganytojai Lietuvoje

Dievo malonės dėka Lietuvos kraštas ir jame gyvenantys žmonės turėjo galimybių savo išganyti labai bendrauti su tikraisiais ganytojais, kurių vardai visam laikui įrašyti į dvasinę mūsų šalies istoriją. Daugelis šių ganytojų priklauso visų Lietuvos šventųjų Susirinkimui (Soborui). Iš gerųjų ganytojų, gyvenusių praėjusį amžių ir šio pradžioje, ir kuriuos prisimena nūdienos mūsų šventovių Lietuvoje parapijiečiai, pirmiausia norėčiau paminėti protojerėjų Nikolajų Gurjanovą. Jis tapo plačiai žinomas ir už Lietuvos ribų, nes savo tarnystę baigė Pskovo krašte, Zalit saloje. Tie, kam teko susitikti su

liudija, kad jis ilgai žengė teisingu krikščioniško gyvenimo keliu.

Kaip gerus ganytojus parapijiečiai dabar prisimena ir šiuos dvasininkus: archimandritus Antonijų (Buravcovą), Nikitą (Jakevovičių) bei Predislavą (Kameniaką), protojerėjus Feodorą Kiškuną, Anatolijų Staljbovskį, Aleksandrą Orinką. Lietuvos Stačiatikių Bažnyčioje, be abejo, buvo ir daugiau tikrųjų ganytojų - kunigų ir kunigų vienuolių, hierarchų ir pasauliečių. Jie gyvuoja mūsų atmintyje ir nusipelnė atskiro straipsnio. Kas juos visus vienija? Visi jie nuolankiai atliko tai, kas jiems skirta; jie savo gyvenimu atspindėjo Kristaus paveikslą, ir mes, išvydę Jį šiuose garbinguose žmonėse, panorome eiti paskui Jį į amžinybę.

Apklausa: Kam jums Teologijos kursai?

Laikraštis „Stačiatikių Lietuva“ kreipėsi į Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios narius, užsirašiusius į Teologijos kursus, prašydamas paminėti priežastis, paskatinusias šiam žingsniui, ir lūkesčius, susijusius su mokymosi pradžia.

Igoris Larijonovas, Vilniaus Konstantino ir Michailo šventovės parapijietis

Cerkvėje aš patarnauju nuo penkerių metų. Visada mėgau tą nuraminimo ir dvasinės rimties būseną, kurią patirdavau šventovėje. Šiuo metu jau trečius metus mokausi Muzikos ir teatro akademijoje, choro dirigavimo katedroje. Eidamas į Teologijos kursus chorinio dirigavimo ir giedojimo skyriaus užsiėmimus tikiuosi kelių dalykų: pamatyti naują savo profesijos horizontą, be to, geriau, giliau suvokti stačiatikių pamaldas, susipažinti su senąja giedosena, kur muzika užrašyta „ženklais“, o ne natomis, o dar - pagausinti bažnytinės slavų kalbos žinias.

Marius Goičukas, Pabradės Šv. Sergijaus šventovės patarnautojas

Į Teologijos kursų ganytojų skyrių nutariau stoti palaiminus Vilniaus ir Lietuvos metropolitui Inokentijui, nes savo tolesnį gyvenimą norėčiau pašvęsti dvasinei tarnystei. Tikiuosi kursuose gauti bazinių žinių, būtinų ganytojiškajai tarnystei, ir remdamasis jomis, galėsiu tęsti mokymąsi aukštojoje dvasinėje mokymosi įstaigoje ir tapti dvasininku.

Eugenijus Melnikovas, Druškininkų cerkvės pašvęstos, Dievo Motinos ikonai „Visų liūdinčiųjų Džiaugsmas“, patarnautojas

Didesnę savo gyvenimo dalį pamaldose dalyvaudavau stovėdamas pasauliečiams skirtoje cerkvės dalyje. Bet kai pirmą sykį per Dieviškąją Liturgiją buvau kitoje ikonostaso pusėje - presbiterijoje, pažvelgiau į pamaldas kitomis akimis. Kai kunigas sakė maldą Epiklezės metu, prašydamas Šventąją Dvasią perkeisti duoną ir vyną Kristaus Kūną ir Kraują, aš pajutau ypatingą Dievo artumą, Jo dalyvavimą. Nuo tada panorau pagilinti savo žinias bei savo vidinę tikėjimo ir Dievo pažinimo patirtį. Manęs netenkina tai, kaip skaitau bažnytinę slavų kalba, man stinga Stačiatikybės pagrindų bei Bažnyčios įstatų žinių, todėl labai tikiuosi, jog kursai padės užpildyti šias spragas tam, kad vėliau, jeigu tokia bus Dievo valia ir palaimins hierarchas ordinaras, tarnaučiau Dievui kaip dvasininkas.

Parengė Jevgenija NEGANOVA

Religinė procesija su Vilniaus kankiniais

2023 m. liepos 26 d., Visų Lietuvos šventųjų pagerbimo dieną, vėl vyko religinė procesija, kurios metu šventųjų Vilniaus kankinių Antonijaus, Joano ir Eustachijaus relikvijos buvo nešamos aplink Šventosios Dvasios vienuolyno katedrą.

Pirmą kartą po daugelio metų relikvijos aplink vienuolyno katedrą buvo neštos 2022 metų liepos 26 d. - metropolitas Inokentijus atnaujino šią tradiciją, kurios iniciatorius buvo ne kas kitas, o šventasis hierarchas Tichonas (Belavinas). Kaip ir pernai, visi norintieji galėjo praeiti po nešiojamą relikvinę su kankinių relikvijomis.

Iškilmėse dalyvavo visi Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios dvasininkai ir pasauliečiai, atvykę iš daugelio mūsų šalies stačiatikių parapijų.

► Visų Lietuvos šventųjų pagerbimo dieną, gausiai dalyvaujant tikintiesiems, vyko religinė procesija, kurios metu šventųjų Vilniaus kankinių relikvijos buvo nešamos aplink vienuolyno katedrą. Prot. Igorio Rinkevičiaus nuotr.

Pilgriminė kelionė į šventąjį Grabarkos kalną

Konstantino ir Michailo (Romanovų) cerkvės parapijiečių grupė, vadovaujama klebono Konstantino Lazukino, nuo rugpjūčio 15 iki 19 dienos lankėsi Lenkijoje. Palaiminus metropolitui Inokentijui, jie dalyvavo tradicinėje religinėje procesijoje nuo Baltstogės iki šventojo Grabarkos kalno.

Mūsų maldininkai pėsčia nuėjo apie 100 kilometrų (sustodavo nakvynei). Pasiekę šventąjį kalną tikintieji pagal tradiciją keliais apėjo aplink šventovę ir pastatė atsineštus kryžius.

Rugpjūčio 19, švenčiant Viešpaties Atsimainymą, piligrimystę vainikavo iškilminga Dieviškoji Liturgija ant Grabarkos kalno, ku-

► Religinėje procesijoje į šventąjį Grabarkos kalną dalyvavo pilgrimai iš Lietuvos.

rią tėvas Konstantinas koncelebravo su daugybe Lenkijos Stačiatikių Bažnyčios dvasininkų ir iš kitur į šventę atvykusių kunigų.

Remontas Arkangelo Mykolo šventovėje

Vilniuje, Arkangelo Mykolo šventovėje, tęsiasi pastato fasado statybos, remonto ir puošybos darbai.

Baigiantis rugpjūčiui šventovės varpinėje buvo sumontuoti nauji mediniai langai. Baigus varpinės remontą jos patalpas numatoma panaudoti ir šios šventovės sekmdieninės mokyklos reikmėms.

Nauja šventenybė Šiaulių šventovėje

► Naujoji ikona, Atone nutapyta Šiaulių šventovei.

Rugpjūčio 13 Šiauliuose, Petro ir Pauliaus šventovėje, pasibaigus Dieviškajai Liturgijai, pirmą sykį priešais Dievo Motinos ikoną „Laiminančioji“ vyko intencinės pamaldos (su akatistu). Ši ikona į Šiaulių cerkvę buvo atgabenta iš šventojo Atono kalno.

Šventąjį paveikslą specialiai Šiaulių šventovei nutapė Atono ikonų tapytojas, diakonas vienuolis Georgijus (Čikirisovas). Kad atvežtą ikoną, pilgriminei kelionei į Atoną buvo išvykęs šventovės klebonas Olegas Štelmanas.

Ikonoje pavaizduota Dievo Motina šlovėje. Taip Ji apsireiškė

apaštalui Tomui ir kitiems Kristaus mokiniams trečią dieną po Užmigimo. Šis paveikslas panašus į ikoną „Šventojo Atono kalno igumėnė“, nors esama ir skirtumo. Paprastai Švenčiausioji Dievo Gimdytoja vaizduojama arba su serafimais ir cherubinais, arba tarp arkangelų, o čia ikonų tapytojas pavaizdavo ir vienus, ir kitus: jis norėjo parodyti visą apaštalams apsiareiškusių Dievo Motinos šlovę. Petro ir Pauliaus parapijoje siekiama, kad intencinės pamaldos su akatistu prieš šią ikoną trečią dieną po Dievo motinos Užmigimo vyktų kasmet ir taptų tradicija.

Sveikinimai Ukrainos Stačiatikių Bažnyčios vadovui

Vilniaus ir Lietuvos metropolitas Inokentijus pasveikino Jo Eminenciją, Ukrainos Stačiatikių Bažnyčios vadovą metropolitą Onufrijų su 9-osiomis intronizacijos metinėmis.

Savo pasveikinime metropolitas Inokentijus pažymėjo, kad Lietuvos stačiatikių šventovėse per visas pamaldas meldžiamasi už daug kančių patiriančią kanoninę Ukrainos Stačiatikių Bažnyčią, jos Vadovą ir Dievo išganomus tikinčiuosius bei prašoma Dievo kuo greičiau nutraukti karą su kraujo

praliejimu, kad Ukrainoje įsiviešpatautų taika.

Dar sveikinime sakoma, jog kartu su Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios šventovių parapijiečiais meldžiasi ir gausus būrys Ukrainos Stačiatikių Bažnyčios narių, radusių Lietuvoje prieglobstį nuo karo. „Brangusis Eminencija, priimkite mūsų maldingus palinkėjimus, kad Viešpats stiprintų Jus Jūsų nelengvos tarnystės kelyje ir padėtų įveikti visus sunkumus Dievo garbei ir Motinos Bažnyčios labui. Linkime Jums sveikatos ir ilgiausių gerovės metų“, - sakoma sveikinimo laiške.

Intencinės pamaldos rugsėjo 1-ąją

► Intencinės pamaldos laive. Tarnauja kunigas Aleksijus Šalčiūnas.

Olgos Kalinauskienės nuotr.

Rugsėjo 1 d. įvyko intencinės pamaldos „ant vandens“, skirtos mokslo metų pradžiai.

Tradiciiniame pasiplaukiojime Neries upe dalyvavo jaunieji Vilniaus šventovių parapijiečiai bei socialinės globos namų „Gilė“ darbuotojai ir auklėtiniai.

Intencinių pamaldų apeigas atliko Skaisčiausiosios katedros kunigas Aleksijus Šalčiūnas. Visi pa-

siplaukiojimo laivu dalyviai gavo dovanų, kurių parūpino šv. vienuolės Charitinos Lietuvaitės Serijos vyresniosios sesers Liudmilos Kalošinos vadovaujama socialinė tarnyba.

Patrauklią kelionę vainikavo koncertas ir šventinės vaišės. Mokslo metų pradžia skirtos intencinės pamaldos vyko daugelyje Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios šventovių.

STAČIATIKIŲ KALENDORIAI 2024 METAMS

Bažnytinis kalendorius stačiatikiui niekuo nepakeičiamas daiktas. O dailiai atrodantis, patogus naudotis ir įdomaus turinio kalendorius yra puiki ir geidžiama dovana kiekvienam tikinčiajam. Pranešame, jog neužilgo žvakių kioskelius mūsų šventovėse pasieks nauji kalendoriai, kuriuose bus ypatingai tikinčiųjų gerbiamų Dievo Motinos ikonų bei įvairiuose Lietuvos miestuose esančių Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios šventovių atvaizdai.

STALO KALENDORIUS «LIETUVOS KRAŠTO UŽTARĖJA»

Surdegio, Vilniaus, Aušros vartų, Pažaislio ir kitos Dievo Motinos ikonos yra čia, šalia mūsų, Lietuvos šventovėse. Šių ikonų, kurioms Lietuvos tikintieji reiškia išskirtinę pagarbą, atvaizdai yra kalendoriuje „Lietuvos krašto Užtarėja“. Šiose mūsų širdžiai mieloje šventosiose ikonose įamžintas mūsų Užtarėjos ir nedelsiančios Pagalbininkės paveikslas. Kalendoriuje nurodytos stačiatikių šventės, pasninkai, ypatingosios mirusiųjų atminų dienos.

PAKABINAMAS KALENDORIUS «LIETUVOS STAČIATIKIŲ BAŽNYČIOS ŠVENTOVĖS»

Į šias šventoves mes einame melstis, jose mes įtikėjome, čia krikštijome savo vaikus, čia vyksta mūsų išėjusiųjų artimųjų atminai. Šiam mūsų unikaliai kalendoriui buvo padaryta daugybė puikių nuotraukų, kuriose mums brangios Lietuvos šventovės parodytos neįprastu rakursu. Kalendoriuje nurodomos šventųjų pagerbimo dienos, pasninkų, dalinio maisto ribojimo bei specialiosios atminų dienos.

KNYGELĖS PAVIDALO KALENDORIUS SU RINKTINĖMIS MALDOMIS IR TROPARAIŠ

Tai tradicinis stačiatikių bažnytinis kalendorius - knygelė, kurioje pateikiama visa stačiatikiui būtina informacija:

- šventųjų pagerbimo dienos;
- Evangelijos skaitiniai visoms metų dienoms;
- Rinktiniai švenčių troparai ir maldos.

Patogumo dėlei visos datos kalendoriuje nurodomos tiek pagal senąjį, tiek pagal naująjį stilių. Be to, pažymėti pasninkai ir savaitės visai be pasninkų. Viršelį puošia Vilniaus Dievo Motinos ikona.

Žemėje nėra ir nebūs vietos, kur nėra liūdesio. Tokia vieta tegali tapti širdis, kai joje yra Viešpats.
Šv. vienuolis NIKONAS OPTIETIS